

Jaarverslag 2019

Stichting Tweede Uitleg,

Ruimte voor Ouderen

(55+ Sociëteit)

*

INHOUDELIJK VERSLAG
Vastgesteld in de bestuursvergadering van
18 februari 2020

Inhoudsopgave

Inhoudelijk verslag

Inleiding	pagina 3
Doelstelling	pagina 4
Doelgroep	pagina 4
Bestuur	pagina 5
Organisatie	pagina 5
Vrijwilligersuitje	pagina 5
Vaste activiteiten	pagina 6
Eettafel	pagina 6
Filmvoorstellingen	pagina 7
Lezingen	pagina 8
Exposities	pagina 10
Speciale activiteiten	pagina 11
Speciaal op zondag	pagina 11
Stadsdorp	pagina 12
Publiciteit	pagina 12
Bijlage “Bezoekers in 2019”	pagina 13
Bijlage : Vrijwilligers in 2019”	pagina 14

Inleiding

We mogen tevreden terugkijken op het afgelopen jaar 2019. Het aantal bezoekers steeg licht.

Zoals ook al in eerdere inleidingen van jaarverslagen stond, geven gasten vaak aan hoe blij zij zijn met de Tweede Uitleg en hoe zij het waarderen wat er allemaal wordt georganiseerd. Zij beleven plezier aan activiteiten als eettafel, bridge, leesclub en yoga. Maar ook aan het kijken naar films, luisteren naar muziek en lezingen. Elke activiteit heeft zo zijn eigen publiek. Natuurlijk zijn er overlappingen, maar bij evenementen als kerstviering, nieuwjaarsreceptie, opening en sluiting van het seizoen is 'iedereen' er.

Het is duidelijk dat ons brede aanbod - aan programmaonderdelen van allerlei aard - voldoet aan de behoeften van onze bezoekers. Behalve dat het programma inspeelt op hun interesses is er het sociale aspect. Wij proberen zoveel als in ons vermogen ligt tegemoet te komen aan de behoefte aan sociaal contact. Vooral de eettafel speelt daarbij een belangrijke rol. De bezoekers die elkaar wekelijks ontmoeten en veelal ook aan een 'vaste tafel' zitten, leren elkaar kennen. Soms leidt dat tot contact, ook buiten de Tweede Uitleg. Maar misschien nog wel belangrijker is dat men elkaars noden kent en probeert daarin te helpen. Maar er is een grens aan wat de Tweede Uitleg met haar vrijwilligers kan bieden. Wij hebben een maatschappelijke taak, maar hebben geen maatschappelijk werker in ons team.

De algemene trend van het bereiken van een steeds hogere leeftijd door ouderen met de daarmee gepaard gaande kans op eenzaamheid en verwaarlozing is ook in de Tweede Uitleg merkbaar.

Het baart ons zorgen dat bezoekers die nog 'te goed' zijn voor een verpleeghuis niet meer zoals vroeger een plaats in een verzorgingshuis kunnen krijgen. Wij doen wat binnen onze beperking mogelijk is, maar stuiten steeds op het probleem dat er geen vertrouwenspersoon of instantie is, waar wij zorgelijke situaties kunnen melden.

Het zoeken van kandidaten voor één of meer bestuursfuncties heeft nog steeds onze aandacht. Onze aanpak is dat wij eerst enkele leden proberen te vinden voor een op te richten verhuiscommissie. Een verhuizing op termijn wordt immers steeds waarschijnlijker.

De samenwerking tussen een dergelijke commissie en het bestuur zou dat kunnen leiden tot het overnemen van bestuurstaken om zo op organische wijze te komen tot een nieuw bestuur.

Het verloop binnen de groep van vrijwilligers konden we opvangen door de komst van twee nieuwe vrijwilligers.

Doelstelling

Statutair is vastgelegd dat de Stichting Tweede Uitleg aan bewoners boven de 55 jaar in de Zuidelijke Binnenstad de gelegenheid wil bieden elkaar te ontmoeten, zich te ontplooiën door activiteiten te organiseren en aan activiteiten deel te nemen, waarbij zij geen passieve consumenten zijn maar zelf de organisatie dragen.

De Tweede Uitleg is daarmee een vrijwilligersorganisatie.

Stadsdeel Centrum heeft een huurcontract met de eigenaar gesloten en stelt de ruimte ter beschikking. Het stadsdeel heeft zich bereid verklaard om het tekort op de exploitatie tot een maximum bedrag van € 16.950 te subsidiëren.

Doelgroep

De Tweede Uitleg is bedoeld voor bewoners met postcode 1017. Deze buurt, de Zuidelijke Binnenstad, wordt begrensd door Leidsegracht, Singelgracht, Munt en Amstel. De potentiële doelgroep wordt gevormd door bewoners boven 55 jaar. De leeftijd van de reële doelgroep ligt gemiddeld boven de 70 jaar.

Het is een gegeven dat in deze buurt geen verzorgings- of verpleeghuizen gevestigd zijn. Deze instellingen bieden vaak faciliteiten aan zelfstandig wonende ouderen zoals bewegingsactiviteiten, cursussen en maaltijden. Deze leemte moet en wil de Tweede Uitleg vullen. Naast deze basis-service streeft het bestuur ernaar dat ook een variatie aan culturele en ontspannings-activiteiten wordt georganiseerd. Door onze activiteiten stimuleren wij het ontstaan van sociale contacten. Inmiddels zijn stadsdorpen ontstaan die hetzelfde doel nastreven.

In 2018 werden bij de verschillende activiteiten in totaal ruim 10.000 bezoekers geteld.

Bestuur

In 2019 bestond het bestuur uit vijf leden

Mevrouw Rita Kohnstamm (voorzitter)

De heer Bert van Houten (secretaris/penningmeester)

Mevrouw Karla Reiss (lid)

De heer Camiel Splinter (lid/notulist)

De heer Robert Reinders Folmer (lid)

Het bestuur vergaderde tweewekelijks op dinsdag van half twaalf tot één uur.

Organisatie

De Tweede Uitleg drijft op de inzet van ruim 50 vrijwilligers. Zij zijn gastvrouw of gastheer, organisator en aanspreekpunt voor de (vaste) activiteiten of docent voor cursussen. Taken en verantwoordelijkheden worden zo evenwichtig mogelijk verdeeld over bestuursleden en andere vrijwilligers.

Mevrouw Karla Reiss: coördinatie van gastvrouwen en -heren, van eettafel en catering.

De heer Bert van Houten: bezoekersadministratie, verhuur, organiseren van filmvoorstellingen en bridgedrives.

Mevrouw Rita Kohnstamm: verzorging van externe en interne publiciteit, i.c. het maken van de nieuwsbrieven en affiches.

Mevrouw Anne Bosscher: huismeester.

Mevrouw Lida Schoen: organisatie van lezingen.

Mevrouw Tine Lebesque: organisatie van exposities.

In de sociëteit zijn, afhankelijk van de activiteiten, per dagdeel steeds één, twee of drie gastvrouwen / gastheren aanwezig. Hun vrijwilligerswerk wordt via een dienstrooster gecoördineerd.

De gastvrouwen en gastheren vergaderden onder leiding van mevrouw Reiss drie keer per jaar.

Vrijwilligersuitje

Het jaarlijkse vrijwilligersuitje bracht ons dit jaar naar Grand Café Frankendael. Na een bezoek aan de tentoonstelling “Juwelen Schitteren aan het Russische Hof (Hermitage), borrelden we bij Dignita Hoftuin, waarna we naar Frankendael vertrokken.

Vaste Activiteiten

De Tweede Uitleg was open op maandag, dinsdag en woensdag van 10.00 tot 18.00 uur. Donderdag van 10.00 tot 20.00 uur en vrijdag van 10.00 tot 13.00 uur en bij opening van exposities van 16.30 tot 18.30 uur.

De sociëteit was gesloten van 29 juni tot 30 augustus. Alleen de eettafel en het bridgen gingen tijdens deze zomerstop door.

De vaste weekagenda bestond uit

Cursussen en gezelschappen

- Brei-inloop
- Bridgedrive en bridge-inloop
- Computerinloop
- Socratische dialoog
- Duitse literatuur
- FitGym en Meer Bewegen voor Ouderen
- Franse conversatie
- Leesgroep (maandelijks)
- Muziekcursus
- Muziekclub
- Schilder- en tekeninloop
- Yoga

Eettafel

Traditiegetrouw wordt op donderdag met elkaar een driegangenmenu gegeten. Men moet hiervoor inschrijven, omdat slechts plaats is voor maximaal 34 gasten. Het streven is niet alleen vaste bezoekers te laten aanschuiven, maar ook een paar plaatsen te reserveren voor incidentele of zelfs nieuwe gasten, die in aantal toenemen.

Er wordt - zoals gewoonlijk - bij toerbeurt gekookt door een zevental koks.

Filmvoorstellingen

Twee maal per maand, op de eerste en derde woensdag. Naast klassieke veelal recente films. Daar is veel animo voor, omdat ouderen niet zo graag alleen naar de bioscoop gaan.

De volgende films werden vertoond:

- * Ik wil gelukkig zijn
- * Bankier van het Verzet
(wegens grote belangstelling 2x vertoond)
- * Ripley's Game
- * Film Stars don't die in Liverpool
- * Phantom Thread
- * The Post (Pentagon Papers)
- * Blackklansman
- * Bohemian Rhapsody
- * Niemand in de Stad
- * A Star is born
- * Beoming (Burning)
- * You were never really here (A beautiful Day)
- * Cold War
- * Beautiful Boy
- * Hannah
- * Howards End
- * The Wife
- * Den Skyldige (The Guilty)
- * Capharnaüm

Het gemiddeld aantal bezoekers van de films was 20, uiteenlopend van 12 tot 36.

Lezingen

Twee maal per maand, op de tweede en vierde woensdag. Aanvankelijk gehouden door buurtgenoten, gaandeweg door een grotere groep van Amsterdammers. De lezing kan gaan over hun werk, expertise of interessegebied.

- * Francoise Haeck, antropologe en oud-ontwikkelingswerkster
Een virtuele reis in Mali.
- * Willem van Bennekom, oud-advocaat en oud-rechter
Ed van Thijn: beeld en werkelijkheid.
- * Gabri van Tussenbroek, hoogleraar Stedelijke identiteit en monumenten
De toren van de Gouden Eeuw.
- * Alexander Heldring, oud-ambassadeur
Het Saramacca project.
- * Nora Walsarie Wolff, oud-docente biologie
DNA en de genetische toekomst.
- * Jan Schoen, vormgever
Het ontstaan van het grafisch ontwerp.
- * Robine Bausch-Bronsing, kunsthistorica
Schone Schijn: de vroeg-westerse portretkunst.
- * Doeko Bosscher, oud-hoogleraar eigentijdse geschiedenis RUG
Frits Conijn, de jongste KP-leider van Nederland.
- * Dick Leurdijk, oud-onderzoeker “Clingendael”
Het Noord-Koreaanse nucleaire programma.
- * Rens Smid, projectontwikkelaar
Stadsuitbreiding en volkswoningbouw.

- * Willem Messchaert, waterman en zelfverklaard dijkoloog
Kolhorn in de kijker.
- * Flip Hammann, oud-leraar Nederlands
Napoleon en de vrouwen.
- * Vilan van de Loo, schrijfster en onderzoekster
Generaal van Heutz en Amsterdam.
- * Alexander Heldring, oud-ambassadeur
Het leven van Han van Meegeren, schilderijvervalser.
- * Jan van Galen & Hans in 't Veld, theatermakers
Van schavot naar schouwburg, Toneelschuur en Werktheater.
- * Ernst E. van der Wall, emeritus hoogleraar cardiologie LUMC
De heilzame werking van muziek bij hart- en vaatziekten.
- * Marjan Bruinvels, chemicus
Kind in Jappenkamp.
- * Salomon Bouman, oud-correspondent NRC en NOS radio
Israël en de Palestijnse problematiek.
- * Gerda van Ham, kunsthistorica
Mysterie bij de jonge Rembrandt: a cold case.

Het gemiddeld aantal bezoekers van de lezingen was 36, uiteenlopend van 24 tot 58.

Exposities

- * Carolien Jilesen *Abstracte landschappen.*
- * Annekoos Kleijn *Uitgelicht.*
- * Janne van de Staaij *Tekenen door de tijd.*
- * Ellen Jongeleen *Bloemen.*
- * Inge Jansen *Verval in de natuur.*
- * Erven Willy Petersen *Aquarellen en krijttekeningen.*
- * Schildersgroep van Wilma Caris *Olieverfschilderijen.*
- * Evert van Barneveld *Collages en gemengde techniek.*

Het gemiddeld aantal bezoekers van de openingen was ruim 40.

Van verkocht werk kreeg de Tweede Uitleg 15 procent van de opbrengst.

Speciale activiteiten

- * Op de Nieuwjaarsreceptie op 4 januari mochten we circa 55 bezoekers verwelkomen.
- * Traditioneel werd op 28 juni met 50 bezoekers - onder het genot van de nieuwe haring - het seizoen afgesloten.
- * Op 30 augustus werd het nieuwe seizoen in aanwezigheid van 60 bezoekers geopend.
- * Op 9 en 16 december werd het Weihnachtsoratorium van J.S. Bach in zijn geheel voor 18 muzikkliefhebbers vertoond.
- * 19 december was het kerstdiner voor de vaste gasten van de wekelijkse eettafel.
- * 20 december was de kerstborrel waarbij Ineke Swanevelt een kerstverhaal voorlas van A.L. Snijders; de kerstviering trok het uitzonderlijk hoge aantal van 70 bezoekers.

Speciaal op zondag

Voor veel alleenstaande ouderen zijn zondagen moeilijk door te komen. Het is stil en saai rond hen. Speciaal in de wintermaanden. Om die reden werd een aantal activiteiten georganiseerd:

- * 17 en 24 februari *The Crown Seizoen II*. De serie werd verspreid over twee zondagen vertoond, onderbroken door een lichte lunch (18 bezoekers).
- * 7 april *Fanny & Alexander*. De serie werd onderbroken door een lichte lunch (14 bezoekers).
- * 20 oktober *Werk ohne Autor & Das schweigende Klassenzimmer*. De films werden onderbroken door een lichte lunch (18 bezoekers).
- * 24 en 31 oktober *House of Cards Laatste Seizoen*. De serie werd verspreid over twee zondagen vertoond, onderbroken door een lichte lunch (15 bezoekers).

Stadsdorp

De Tweede Uitleg is actief betrokken bij de ontwikkeling van het Stadsdorp Wetering +. Het ligt immers geheel in de lijn van de uitgangspunten van de Tweede Uitleg: voor en door ouderen zelf. Ook onze doelgroep toont inmiddels veel interesse.

De Tweede Uitleg faciliteert het stadsdorp door vergaderruimte ter beschikking te stellen.

Onze secretaris / penningmeester, de heer Bert van Houten, is een van de kwartiermakers / bestuursleden.

Binnen het kader van onze mogelijkheden, streven wij ernaar de contacten te intensiveren.

Buurtoverleg

De Tweede Uitleg faciliteert bijeenkomsten van de Buurtraad Amstelveld en Wetering Verbetering door ruimte ter beschikking te stellen.

Publiciteit

In de *Binnenkrant* verscheen driemaal het integrale programma van de Tweede Uitleg. In de andere nummers van de Binnenkrant verscheen een verkorte versie.

Drie maal verscheen de Nieuwsbrief in kleur: Lente, Herfst en Winter. Aan postadressen werden ruim 100 exemplaren verspreid, rondgebracht door vrijwilligers. Daarnaast kregen 350 potentiële bezoekers de Nieuwsbrieven digitaal.

De drie programma's (lente, herfst, winter) werden ook steeds op de website van de Tweede Uitleg gezet.

De films, lezingen en expositie-openingen werden steeds enkele dagen van te voren nogmaals aangekondigd aan degenen van wie een mailadres bekend was.

Bijlage “Bezoekers en Vrijwilligers in 2019”

In 2019 bedroeg het aantal bezoeken aan de ouderensociëteit: 9.600 (in 2018: 9.240); Gemiddeld per maand: 800 bezoeken (in 2018: 770)

Over de diverse maanden verdeeld was dit:

Januari	940	Mei	787	September	773
Februari	911	Juni	624	Oktober	1021
Maart	1357	Juli	284	November	893
April	843	Augustus	470	December	697

Door gemiddeld 200 bezoekers werd wekelijks deelgenomen aan onderstaande activiteiten tegen gemiddeld 192, 202, 210, 208, 213, 205 en 202 bezoekers in de voorafgaande zeven perioden:

Activiteiten	2004 -11	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Brei-inloop	0	0	4	4	4	4	4	4	4
Bridge	22	26	32	40	44	48	48	44	47
Computerinloop	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Eettafel	32	32	34	34	34	35	35	34	33
Film en Lezing	30	35	34	31	34	32	35	30	30
FitGym en Meer Bewe- gen voor Ouderen	14	22	22	21	20	22	21	22	22
Franse conversatieles	6	10	10	10	7	7	7	7	7
Muziekcursus	5	22	20	27	25	20	20	20	22
Muziekgezelschap	15	12	12	8	6	6	4	4	4
Naailes	5	10	7	7	2	0	0	0	0
Schilderen en Teken	3	4	5	5	4	5	4	3	3
Yoga	16	17	15	13	13	14	7	7	7
Niet wekelijkse activi- teiten op weekbasis	14	11	9	12	14	16	16	16	20
Totaal	164	202	205	213	208	210	202	192	200

Niet-wekelijkse activiteiten	2004 -11	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Computerles	8	5	4	4	4	4	4	4	4
Dialogoog				4	7	10	10	10	10
Duitse literatuur		10	10	10	11	12	12	10	10
Leesclub	6	8	6	7	7	5	5	5	5
Totaal	14	23	20	25	29	31	31	29	29

Er waren 62 actieve mensen als vrijwilliger bij de Tweede Uitleg betrokken:

Bestuursleden	5
Gastvrouwen /gastheren	24
Koks	7
Eettaflassistenten	8
Begeleiders activiteiten	14
Docent “Computerinloop/computercursus”	1
Docenten “FitGym/Meer Bewegen/Yoga”	3

Sommige van de 51 vrijwilligers zijn bij meerdere bezigheden betrokken.